

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 írt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	3 „ (15 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Az arcátlanok.

Kolozsvár, d. c. 19.

Tisza alkotmánytipró politikájának védelmezői között legsajnálatosabb helyzete van azoknak, a kik az ő uralkodása által jutottak a feneketlen tartalmu „husos fazékhoz.”

Ezek a komondorok nap-nap után a legmegatalkodottabb arcátlansággal támadják a Kossuth Ferenc vezérlete alatti függetlenségi pártot.

Minden lúnt, minden rosszat e párt nyakába zudítanak, amiért nem nézte tétlenül a Tisza és Perczel erőszakos merényletét s oda nyújtotta kezét a többi ellenzéki pártnak, hogy tömörülve, együttesen védjék meg a haza alkotmányát és szabadságát.

„Eladtá szabadelvűségét”, „klerikális kufarra lett”, Bécsét és Rómát szögálja”, tönkre tette „ellenzéki reputációját”, „szégyenletes és siralmas ballépést követett el”, „oda adta nevét, becsületét a fekete coaliciónak köpenyegül, a melynek zömét római klerikálisok és bécsi aulikusok képezik, a kiknek egyetlen céljuk a kálmánista Tisza megbuktatása.”

Ilyen és ehhez hasonló arcátlan esahallással igyekeznek, ezek a jól fizetett bércekek uton-utfolon népszerűtlenné tenni különösen a protestánsok előtt a függetlenségi pártot, mert kétségbe esve tapasztalják, hogy a függetlenségi párt erős és súlyt adott annak az ellenzéki tiltakozásnak és ellenállásnak, hogy a Dániel-féle javaslat erőszakos elfogadása által béklyóba verhessék a parlament színlapjára szabadságát.

De arcátlanságuknak legnagyobb fokát abban érik el, mikor kétségbeesett javajszékelések között ugyan, de szánalmas jóakarattal figyelmeztetik a függetlenségi pártot, hogy lépjen ki a coalicióból, mert ha nem, az ország függetlenségi választói polgárai elfordulnak tőle s mind egy szálát át fognak lépni a Tisza táborába, melynek egyetlen ártatlan célja csak az, hogy az obstruáló szájhösktől megtisztítsa a parlamentet s áldásos munkához szoktassa a nemzet képviselőit.

De azt elhallgatják ezek az arcátlanok, hogy ez az áldásos munka megint csak folytatása lesz annak a cudar osztrák politikai ténykedésnek, mely pénzünk és vérünket követeli megkésztetett ten ujjabb tíz esztendőre a közös armádia erősítésére és szaporítására. Elhallgatják azt, hogy Tisza erős kézzel akarja újabb szerződésekkel leigázni tíz esztendőre kereskedelmünket és iparunkat az osztrák telhetetlenségnek, mely fosztogatásunkban határt nem ismerően szemtelen és koldussá tevésünkben kérélehetetlen.

Elhallgatják azt is, hogy az osztrák pókhendiség gunyolódik önállóságunkkal s kétségbe vonja alkotmányos szabadságunkat, önrendelkezési jogunkat, mert mindig kaphatok protestáns Tisza Kálmánok és Tisza Pisták épen úgy, mint klerikális Khuen-Héderváriak, avagy Széll Kálmánok is, akik az osztrákkal való alkudozásra szíves készséggel mennek tétet-fejet hajtani s akár kezét csókolni is Bécsbe!

Hát arról győzzék meg a nemzetet ezek a hűséges esahallók, hogy az erőskezü és zsarnokoskodni szerető protestáns Tisza Pista igazi vastagnyaku kálmánista módjára oda fog állani Bécs elé, vagy ha jobban tetszik a bécsi kamarilla elé s föltárja előttük férfiasan és nyíltan, hogy ime a magyar nemzet hűséges királyához, megfizeti adóját pénzben és vérben egyaránt s készen áll egytől-egyig életét és

vérét áldozni a királyáért és az ország biztonságáért, de cserében kívánja teljes önrendelkezési jogát.

Törvény biztosította teljes szabadságát kívánja az önálló magyar hadsereg felállítását, hol a magyar nyelven és magyar vezényszóval kívül mást hírből se ismerjen a magyar baka, mert csak az ilyen nemzeti hadsereg lehet egyedüli biztosító a trón és haza biztonságának.

Törvénybiztosította teljes szabadságát kívánja gazdasági önállóságunk berendezkedésének, mert ez képezi biztos alapját az ország fejlődésének, polgári jólétének.

Ha ezt megteszi, akkor bizhatunk benne s az ő erős-kezü politikájában, legyünk bár katolikusok avagy protestánsok s egytől-egyig melléje állunk. De a míg csak azt harsogtatják fizetett zsoldosai, hogy sikerült neki tüzrést kikunyorálni a honvédség részére, engedélyt nyerni a magyar alapítványi helyeken osztrák-magyar tiszteket nevelni, magyar levelezést folytatni és a kaszányak ormára közös címet tethet, — hát addig ne számítson arra sem Tisza, sem más magyar ember fia, hogy a függetlenségi-párt vele egy gyékényen árujon.

A függetlenségi párt igen belelent a coalicióba, mert a magyar kormányok jóvoltából még nem sikerült olyan többségre szert tennie, hogy egymagára megvédelmezze a 67-es megalkuvó politikával szemben a magyar nemzet jogait.

Most a magyar alkotmány s nem a felekezeti érdekek megvédelmezéséről volt és van szó s akkor követett volna elsoha meg nem bocsátható bünt a függetlenségi párt, ha visszautasította volna a feléje nyújtott segítő jót.

Ezt érti és tudja a nemzet s az a leirhatlan nagy lelkesedés, mely az ország minden pontjáról fölhángzik, erős kölcsönöz a függetlenségi párt küzdelmének, mert az arcátlanul esaholó fizetett komondorokra nem hallgat az igaz magyar honpolgár, legyen az katolikus vagy protestáns, zsidó, vagy bármely más felekezetű.

Függetlenségi.

— Br. Wesselényi Miklós jelölt-sége. A megválasztott szilgyeseli kerületben mezzalomban indult meg, hogy pártkülömbőség nélkül Br. Wesselényi Miklós nyusz. főispont küldetéséig kerjék fel a jelöltség elfogadására. Büszkeségére lehet a szilgyeseliheknak, ha Wesselényi báró elfogadná a jelöltséget.

Rovás.

Ira: Kálmár Antal dr.

Kolozsvár, dec. 18.

Vannak emberek, a kik a darabantoknak a képviselőházból való kiverését a „Pesti díszes társalkodó” szabályai szerint fogják föl. „Művelt” emberekül és „védte” emberekül beszélnek. Ezeknek azonban fogalmuk sincs a magyar országgyűlés függetlenségének a sérthettségéről.

A dolog közjogi része ugyanis úgy áll, hogy a mikor a rendi országgyűlés 1848 ban népképviseleti alapra helyeztetett: akkor egyáltalán az országgyűlés képviselőházának a szuverén függetlensége, vagyis a sérthetlensége, az immunitása is törvénybe iktatott (1848: IV. törvények).

Ez az immunitás elsősorban képviselőház tisztségének a szabadságában áll. Ezt a szabadságot a képviselőház legfőbbpen azáltal biztosítja magának, hogy a tanácskozás helyiségebe se rendőrség, se katonaság, se teremőrség be nem teheti a lábát. Azaz, hogy beteheti, ha ezt maga a ház elhatározza. Érték meg jól: maga a ház. Tehát sem az elnök, sem a házny és nem különösen a végrehajtó hatalom. Ezek sem külön, sem együttesen, csakis a saját akaratukból egyetlen szál teremőrt, rendőrt, vagy katonát be nem vezényelhetnek a házba.

Mert ha a képviselőház a saját függetlenségét 48-ban így el nem határozta és meg nem alapította volna: akkor Bécs könnyű szírel körülvethetné az országgyűlést akár tízezer, akár ötvenezer szurony-

nyal és akkor tessék szuronyok között: szabadon tanácskozni! És ha az elnökség szövetkezve a végrehajtó hatalommal, önkényűleg, a ház elhatározása nélkül negyven darabantól berendeltetett a házba: akkor ki mondhatja meg azt, hogy hol van ennek az önkénynek a közjogi határa s hogy ezen a jogalapon be nem vihetne akár negyvenezer is?

A jelen esetben tehát nem „művelt” és védtelen emberekről, hanem egy fontos alkotmányjogi elvről, a nemzeti azon szabad tanácskozásának a szentségéről van szó, a melyet a nemzet önmagának törvény által biztosított s amely törvényen a képviselőház elnöksége — egy követ fujva Bécs és Tiszával — galád módon gázolt keresztül. A törvény uralmát, a képviselőháznak meg nem sérthető függetlenségét tehát a verekedő képviselők állították helyre s így ez a verekedés a megtámadott nemzeti jogok megvédelmezése, tehát elsőrangú közjogi cselekedet volt.

A debreceni országgyűlésen politikai szabjektivitással Madarász László rendőrmínister tett kísérletet a képviselőház immunitás függetlenségének a korlátozására és csak Kossuth harította el a közveszedelmet. Ez a közveszedelem most sokkal nagyobb volt, mert Bécsből indult ki s végső célja a nemzeti jogoknak alkotmányos alárc alatt való leigázása vala.

Nem gánca, nem guny, hanem nemzeti hála és dicőség illeti tehát a szövetkezett országgyűlést ellenzék verekedő tagjait. Helyrálították a törvényt, a megtámadott nemzeti jog uralmát.

Lázadástól pedig csak kukacos fejű emberek beszélhetnek.

Az önkényuralom idejében Deák Ferencnek megingathatatlan közjogi álláspontja a jogfolytonosság volt. — Mit értenek ezalatt?

Tudjuk, hogy a táglalkismeretű önkény hogyan bánt el a 48-as törvényekkel. Egyszerűen fölrögdölte. A jog uralmát a bitor kény vette át. Sofarino azonban meghozta az októberi diplomát, az öszbirodalmi föllalkományság korszakát. Az erőszakkeiben recsegő hatalom egyezkedni kezdett.

Deák pedig közébe vette a törvényt, újít a 48-as törvényeinkre tette és minden egyezkedés kiinduló pontján a 48-as törvényeknek az elismerését kötötte ki. Ezt értették a mult század hatvanas éveinek jogfolytonossága alatt. Egy lépés nem sok, de ennyit sem tett Deák a 48-as törvények elismerése, a jogfolytonosság helyreállítása nélkül. Makacsul kitűzött ellene Schmerling, Rechberg és a császár. Ez utóbbi 1866. március 9-iki leirátában még hallani sem akart a jogfolytonosságról.

Jött ezután Kölcsgáts s 1866. nov. 17-iki leirátában Ferencz József rálépett Deák talpatára, a jogfolytonosságra. Tizenhét évi küzködés után elismerte a 48-as törvényeket. A nemzet elvileg győzött — s létrejött: Hatvanié!

Tisza ideges fejét naponkint villanyoztatja, de ha a jogfolytonosság, az önkényuralom szívrogerdejével szembe szállhatott: oktondusz Tiszától azt bínni, hogy a XX. század elején, a lex-Dániel alapján egyetlen egy ideges fölvel kormányozhatja Magyarországot.

Nem kormányozhatja, mert a joglanság teljes helyreállítása nélkül nincs királyi szentesítés, nincs szentesített törvény s az esetleg így szentesített törvények iránt éppen úgy nem lesz meg az állampolgároknak köteles hűsége, a mint nem volt meg a 48-as törvények jogfolytonosságának a megszakitása után sem.

Az erős kéz kifiamodott. Nem kap Bécsből katonát, hogy körülvethesse az országgyűlést. Mintha tehát meg Bécsben is több volna a lelkesimeret, mint Tiszában. Az erőszakot üzheti tovább — szóval. Azonban: Vanna sine viribus ira. Micsoda tenger kinokt szenvedhet Tisza, hogy csak szóval és nem golyóval és nem akasztófalával, kedvelt eszközeivel üzheti az erőszakot. Tehetetlen kinjában egyre a nemzetire való apellálást emlegeti s így naponkint megvádolja fölséges királyunkat egy esküszegés bekövetkezendő tényével.

Nincs ugyanis költségvetés s így még csak fel se lehet tételezni, hogy a király feloszlathassa az országgyűlést. Mert az országgyűlési feloszlátási jog királyi jog ugyan, de tudjuk, hogy ez a felségjog nem ér az égig, tehát tudjuk, hogy az korlátolt felségjog (1867: X. t.-c.).

C odolatos dolog, hogy ezeket a cinikus királyértékeket nem hallják meg Bécsben Mintha behunynak a szemüket, hogy ne halljanak és bedugnak a fülsüket, hogy ne lássanak. Bezzeg Vilmos császár minden órában telefonozott bécsi nagykövetelek, hogy mi történik Lucza napján a magyar országgyűlésen. Erdekli Magyarország. Ugy látszik: providenciális imperátor. Nem is csoda, hiszen, ha valamikor egy Hohenzollern elfoglalná Magyarországot: itt egy kész német hadsereget találna.

Apropost! Nemzetre való apellálás! Hát talán Tisza nem utazott Győrbe, Marosvásárhelyre. S talán ezeken a helyeken a köntöset csókolta a nemzet, hogy úgy el van bizakodva? Hiszen szuronyerdő közepette még az afrikai kannibálok közé is elmehe, oit se léssen, mert a szuronytól nem lehet bántódása.

Menjen azonban Tisza a magyar nép közé, a magyar népet fölvilágosítani egy szál sítapálccával: akkor majd megludná Tisza, hogy hány az Isten!

Tisza azonban ennek dacára hiszi, hogy ő népszerű ember, hogy ő Magyarorszá gondvilágosító férfi. Hiába, akit az Isten el akar veszíteni: annak először is az eszevilágát veszi el.

Orosz panamák.

Visszaélések a háboru alatt.

Kolozsvár, dec. 19.

Oroszországnak minden egyes háboruja alkalmával jó napokat látnak azok az urak, kiknek kezén a közpénzek s a háboru céljaira befolyt önkéntes adományok megfordulnak. Annál jobb napokat, mennél tovább tart a háboru s míg a szegény katonák a csatatéren véreznék Oroszország dicőségéért, addig a hadseregszállítók, az intendánsok, az intendatura alkalmazottai a legutolsó inoktól fel egész a nagyhercegig, az orosz közigazgatás becselenségének a hírt alapítják meg s az elharácsolott milliók gyémántokká és rubinokká változnak át, hogy a ledér nők és táncosnők nyakát ékesítsék.

Az ember olvassa, hogy az orosz nép hány milliót ajándékozott bizalommal a nemzeti célra, a hadsereg javára, de aztán olvassa azt a levelet is, melyet egy Oroszországban maradt ezredeshez intéztek: „Bizonyára hallotta, hogy sok pénzt ajándékoztak. Hogy ezek az adományok hova lehetnek, nem vagyok képes föl fogni, mert mi katonák csak 2—2 cigarettát kapunk belőlük.”

A közönség olvassa ezeket s bizalma egyszerre odavan.

Az orosz—török háboru alatt óriási összegekkel károsították meg az államot, most 25 év multán az az állapot ismétlődik. A „Novoje Vremja” — mint Pétervárról írják — egy fölgeparancsnoknak a levelet küldi, melyet a harctérről intézett hozzá s mely így szól:

„Lehetetlen a különféle becselenségek ellen harcolni. Az ember úgy képzei magát, hogy az országban van gazemberek és rablók szilárdalak közt, kik pillanatig sem haboznának befogni a száját annak, a ki megkísérlelé, hogy lármát csapjon. Eddig csak nagy városokban, Pétervárott és Odesszában szolgáltam, de most megdermedek a rémlettől. Hova jutottam? Mi lett velem? Ez már nem is rablás, hanem szolidaris cimboraság. A ki nem akar szintén lopni, azt kidobják a társulatlól, írjon erről, csapjon lármát, állítsa öket pellengére.”

A „Novoje Vremja” által közölt számoss esztől fölemlített a következőket: Novgorodban és Vinnában lovakat vásároltak a hadsereg számára. Szegény lovak napokig álltak a szabadban, hideg fagyos szélben, éhezve és szomjazva s azallat a vásárlással megbízott hivatalnokok a lovak számára való zabot eladván, a pénzt könyvismű személyekkel pocskolták el. A lovak éhségükben már azon fagerendákat rácsalták, melyekhez kötve voltak. Harmadik darab megdőlött, a többi betegnek került szállításra. Csoda-e, hogy mire a harctérre értek, a legtöbb használhatatlanná vált?

Hallatlan visszaéléseket követnek el a halinacsizmákkal, melyekre a mandzsuriak hidegben nagy szükség van. A lakosság önként ajánlkozott, hogy százazerszámra szállítsa a kormányynak (önköltségi áron) olyan csizmákat, melyeket maga készít s melyek két évig is eltartanak. Ez az ajánlat azonban nem illett be az intendatura számításába. Elküldte embereit Kineszába, hol a legselejtebb árut állítják elő gyárilag.

A kinasmai halinacsizmák nem grapijából, hanem tehenszörből készülnek s csizmekkel ragasztják öket össze. Maguk a készítőik bevallják, hogy az ily csizma legfeljebb két hétig tart, a mandzsuriak strapaciában azonban csak két—három napig. Ezeket vásároltatta össze az intendatura potomáron, párját azonban egy rubellel, később pedig két rubellel számította fel, mert a nagy kereset felraggatta a csizmák árát. Az orosz nép ajánlatát tehát visszautasították, hogy seletjes gyári árut vásárolhassanak össze s az illetéket nem szabad nyilvánosan megbélyegezni.

De hogy miért utasítják vissza a nép ajánlatát, arra megfelel a következő példa, melyet egy becsületes orosz ur írt meg valamelyik lapnak:

„A napokban egy nagyon ismeretes lodzi nagy posztógyáros keresett föl s a következőket beszélt: Hozzájön egy ezredes s megbízást akart átadni öt millió

S Z E R K E S Z T O S B G

KIADÓHIVATAL

Deák Ferencz-utca 12. szám.

HIRDETÉSEK DÍJA:

Négyeszőr centiméterenként 3 fillér.

Parosok és kereskedők kézzel-műven rendezésűnek

Nyilttér megállapodás szerint.

Hétfő, december 19.

arsin (orosz rőf) szállítására. A gyáros hajlandó s kéri a föltételeket.

Az ezredes azt mondja neki, hogy fél-millió rubel jár két nagyon magas állású tábornoknak, 50.000 rubel a közvetítőnek, viszont az árut átvesszik minden megvizsgálás és ellenőrzés nélkül. A gyáros viszont szantassította s azt mondta, hogy az ő cégének hírneve sokkal becsesebb előtte, semhogy ily piszkos dűltbe belemenjen, s hogy seletjes árut szállítson. A megbízást a másik gyár kapta meg s az államot itt is megkárosították közel másfél millió koronával.

S ezek az igazán »orosz állapotok« meg voltak a háboru előtt, meg lesznek a háboru után, s fokozott mérvben megvannak most. »Mert az állam gazdag, a cár pedig messze van.« Ez az enyveskedésnek a motívója, a kiknek nincs fogékonysága a közjó iránt. Ha a »cár a harcúterén küzdő katonái számalmas állapotát látná, elisrná magát.«

Mit tárgyal a város?

Kolozsvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága az évi december hó 20-án, kedden és esetleg folytatódáson a következő köznapokon, mindenkor d. u. 8 órakor a városház nagytermében rendes közgyűlést tartanak.

Tárgysorozat:

1. Szentesített törvények kikir-detése.

2. Belügyminiszeri leirat a csatornázás és vízvezeték kezeléséről alkotott szabályrendelet jóváhagyása iránt.

3. Kereskedelmiügyi miniszeri leirat az Iparmúzeum előtt elvonuló malomárok partfalának helyreállítása tárgyában.

4. Szabolcsvármegye átirata a katonai legénységnek tüzoltói gyakorlatokban leendő kiképzetése érdekében a kormányhoz intézett felirátának pártolása iránt, a szakbizottság jóváhagyásával.

5. Igazoló választmány jelentése a legtöbb adó fizető városi bizottsági tagok 1905. évi névjegyzékének megállapítása tárgyában, kapcsolatosan a Tanácsnak az időközi választások kitűzése iránti javaslatával.

6. Polgármester jelentése: a) A városi házi-és árvaépítész negyedévi vizsgálatról. b) Kuskó István v. bizottsági tag panasza következtében elrendelt vizsgálat tárgyában.

7. Tanácsai előterjesztések: a) A gyámpénztári pénzkészleték gyümölcsöző elhelyezése tárgyában, névszerinti szavazással. — b) A közutak és vármokról szóló törvény büntető határozatainak a város belterületén leendő alkalmazása iránt alkotandó szabályrendelet tárgyában. — c) A Monostori-ut kikövezése iránt. — d) Az elmeügyintézet előtt létesítendő közter céljaira szükséges telek-csoport megszerzése iránt. — e) A Magyar Jelzálog Hitelbanknak, az elektromos mű építésére szükséges 1.700.000 koronás törlesztési kölcsön nyújtása iránti ajánlata tárgyában. — e) A Magyar Jelzálog Hitelbanknak a csatornázási és vízvezeték építési munkákra szükséges 173.900 K. törlesztési kölcsön nyújtása iránti ajánlata tárgyában, a szakbizottság jóváhagyásával. — f) Lévy József ny. adóhivatali főnök nyugdíjazása tárgyában. — g) Münster Ede vámhivatali ellenőr nyugdíjazása tárgyában. — h) Heinecke János vízvezetési gépész nyugdíjazása iránt. — i) Özv. Dióri Józsefnek özegei nyugdíjának megállapítása tárgyában, a nyugdíjalap ellenőrző bizottság javaslatával együtt. — k) Járosy István lovasrendőr segélyetése iránt. — l) Csikai J. János adóhivatali becsüs temetési költségeinek kifizetése iránt, a szakbizottságok javaslatával együtt.

8. Kérések: Lakatos Ferenc főszámvevőtől, fizetésének felemelése iránt. — b) Csipkés Alberttől, átirási díj elengedése iránt. — c) Magyar Gézától, telekfelelősségi engedély iránt. — d) a kolozsvári ipartestület mésszáros ipari szakosztályától, a közvágóhídon levő állatok után fizetendő díjak beszedése tárgyában. — e) Kolozsvári Munkás Dilegylettől segély iránt. — f) Koczok Sámueltől, irányvonal megállapítása iránt, szakbizottságok javaslatával együtt. — g) Makasy Ferenc Lajostól, a közúti kőtelekbe való felvétel iránt. — h) Több tisztviselőtől és segéd kezelő személyzettől, segély és drágasági pótlék iránt. — i) Szőke Bálint rendőrfőfelügyelő és társaitól, fizetésük k előleges részletekben leendő kintálása iránt, a szakbizottságok javaslatával együtt. — j) Tiszviselőktől, rendkívüli fizetési előleg iránt.

9. Választások: a) A vízvezetési igazgatóságnál szervezett 1. irodavezetői és 2. felügyelői állásra. b) A közigazgatási bizottság 6 tagjára. c) Az igazoló választmány 5 tagjára. d) A számonkérőszék 2 tagjára. e) A nyugdíjalapot ellenőrző bizottság 6 tagjára. f) Az esküdték alapjajstromát készítő bizottság 2 tagjára. g) Az esküdték szolgálati lajstromát megállapító 6 bizalmi tagra. h) A temető bizottság 7 tagjára. i) Az adó felszámolási bizottság 2 tagjára. k) Az adóhivatali bizottságba 2 bizalmi férfira. l) A lovasbí bizottságok 4 elnöke.

UJDONSÁGOK.

Tanácsbeosztás

a kolozsvári kir. ítélőtáblánál az 1095. évre.

Kolozsvár, dec. 19.

I. Polgári tanács. Elnök: Fekete Gábor, a kir. ítélőtábla elnöke, szükség esetén büntető főtárgyalást is vezet.

Bírák: Horváth Kálmán polgári és urbéri, Hosszú László polgári és urbéri, Mikó Imre polgári és urbéri, dr. Pap István polgári és váltó, dr. Szentkirályi Gyula polgári.

Kisebítő bírák: Becek Lajos polgári és váltó, Pozsoni Antal polgári és váltó.

Tanácsjegyzők: Dr. Józ Károly, dr. Tóth György. Jegyzői iroda vezetője: Csongvay Géza, helyettese: dr. Tóth György.

II. Polgári tanács (polgári, kereskedő, váltó, csőd és bányai). Elnök: Heppes Miklós kir. ítélőtáblai tanácselnök, egyszersmind a som. felülvizsgáló tanács elnöke és a landó helyettese. — Szükség esetén b. fő-tárgy, is vezet. Bírák: Becek Mihály polgári, Zsák István polgári és bányai, Kain Hugó polgári, Becek Lajos polgári és váltó, Pozsoni Antal polgári és váltó. Kisebítő bírák: Pap Farkas polgári, Incze Gerő polgári, dr. Pap István polgári és váltó. Tanácsjegyzők: Fabritius Henrik, Csongvay Géza.

III. Büntető tanács (és pénzügyi). Elnök: Gál Jenő kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Br. Rudnyánszky Béla büntető; szükség esetén főtárgyalásvezető is. Mihály Béla büntető és pénzügyi. Pap Farkas, Incze Gerő büntető, pénzügyi és polgári. Sámli László büntető és pénzügyi. Kisebítő bírák: Hosszú László, Mikó Imre, dr. Pap István, Kain Hugó, Becek Lajos, Pozsoni Antal. Tanácsjegyzők: dr. Tóth György. Kisebítő főtárgyalásokra az összes tanácsjegyzők.

— (Uj előfizetőknek.) kik az „Ujság“ jövő év első negyedére (január–márciusra) már most előfizetnek, egész december hónapban ingyen küldjük meg az „Ujság“-ot.

— (A csanádi alispán kilépett a szabadelvűpártból.) Makó távirat jelenti, hogy Navay Lajos dr. csanádmezei alispán tegnap kilépett a szabadelvűpártból, a mi meggyeztetéssel felhívást kelt. Makó város mai közgyűlésén tiltakozni fog Tisza merénylete ellen.

— (Nemzetiségi készülődés a választásokra.) Vlado Aurél dr., az első román nemzetiségi képviselő, az új választások alkalmával búcsút mond a guradobrai kerületnek, a melytől mandátumot kapott és Szászvárosra lép fel. A gura-dobrai románok Rozvány István dr. maros-illyei ügyvédnek fogja felajánlani — mint értesülünk — a jelöltséget.

— (Meghívó.) Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ igazgató-választmánya december hó 20-án, (kedden) d. u. 3 órakor — Petőfi utca 7. szám alatti helyiségében — rendes ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Miniszteri leiratok és felterjesztések: a) katonai korpa ügyében; b) gépmegrendelések helyegmentessége ügyében; c) hadsereg term. ellátási tanfolyamáról. 3. Magyar Gazdaságvétség átirata: Szociálpolitikai előadások tárgyában. 4. Orsz. Magyar Gazd. Egylet: a) biztosi törvényjav. tervezetét megküldi, b) kendertermesztés érték. ügyben, c) vakokat gyám. orsz. egyt. érdekében. 5. A kolozsvármegyei szakosztály szabályzat-tervezete tárgyában kiküldött bizottság jelentése. 6. Orsz. Erd. Egylet: A legelőgazdasági törvény előadói tervezetét megküldi. 7. VIII. Nemzetközi állatorvosi kongresszus támogatást kér. 8. Jelenítés a parcellázott telkek ügyében. 9. Egyet. irodahelyiség jövőv. elhelyezéseinek ügye. 10. Utas napjáng beérkező tárgyak. 11. Esetleges indítványok.

— (Felolvasó estély.) Az állami milleniumi iskolával kapcsolatosan szervezett ifjúsági egyesület tegnap este tartotta az évadban első felolvasó estélyét. Elek Gyula igazgató olvasott fel, szépen fejtegetve az egyesületnek a hivatását az ifjúság nevelésében. A programot még több ének és szavalat színtelítette be, melyek mindenképp a nagy számban megjelent közönség élénk érdeklődéssel fogadták.

— (Halálozás.) Neff Ádám kereskedő, rum- és likörgyáros, folyó hó 18-án este 6 órakor élete 80-ik évében meghalt. Temetése e hó 20-án délután fél 3 órakor lesz Erzsébet-utca 8. sz. a. lakásánál.

— (Egy közönség póre a belügyminiszter ellen.) Példa nélkül való a magyar igazságszolgáltatás mezején az a pör, a mely most indult meg a budapesti polgári törvényszék előtt. Az államkincstár szerepel benne alperesként, a felepers pedig Bajcsy László nagylaki közszéki jegyző, a ki a belügyminiszteriummal szemben főáll. követelését terelte peres útra. A kereset tízezer koronáról szól, ennyit kér Bajcsy jegyző a cigánytelepítési törvényjavaslat elkészítéséért. Bajcsy László nagylaki jegyző hosszú idő óta foglalkozik a magyar

országi cigányügy rendezésével. E kérdésben való jártasságának körülből hét esztendővel ezelőtt adta tanújelét, a mikor József főherceghez memorandumot intézett s e munkájában kifejtette, hogy miként lehetne a kóbor karavánokat állandó lakhelyhez kötni s rendes foglalkozásra szoktatni. Mikor Széll Kálmán belügyminiszter lett anketot hívott össze a cigányügy rendezése végett s a tanácskozáskor után Bajcsy Lászlót bízta meg azzal, hogy a cigányügynek törvényhozási uton való rendezése céljából dolgozzon ki egy törvényjavaslatot. Széll Kálmán megbízásának Bajcsy jegyző eleget tett és éveken át folytatott tanulmányainak kiöszesítése végett hivatalos körutaztat tett az országban, majd a belügyminiszteriumban dolgozott álló esztendőig a törvényjavaslaton. Azallat rendes hazi járulékat kapott kiadási fedezésére a kormánytól. Egy év leforgása után elkészült a törvényjavaslat, de ekkor már Széll Kálmán lemondott s az utódainak nem volt arra idejük hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzanak. Bajcsy kérte a honnóriumát, de a belügyminiszter elutasította. Így került a dolog pórré. Bajcsy László tízezer koronát kért a törvényjavaslatért és mivel a belügyminiszter vonakodott megfizetni ezt az összeget, Balog Imre dr. fővárosi ügyvéd utján beporolt az államkincstár.

— (A kíváncsiak új szállási tarifiájá.) Mióta a hajótársaságok tarifiárcára véget ért, megszűnt az elkezeredett verseny is, mely a kíváncsiak viteldijának folytonos csökkentésével nyilvánult meg. A hajótársaságok új és végleges viteldiját a III. osztályú utasok részére most a következők: Bréma kikötőből: Gyorsgőzös 217 korona, postagőzös 194 korona. Hamburg kikötőből: gyorsgőzös (c-űrtől) 192 korona, postagőzös (szombat) 168 korona. Antwerpen, Rotterdam és Havre kikötőből: postagőzös 168 korona. A fumei kikötőből: gyorsgőzös 180 korona.

x (A Fiumei kávébehozatali Tariság.) (kolozsvári főkelepe Matyas király-ter 12.) ez idei termésű válogatott kitűnő minőségű kávé és teaf megérkeztek. Olcsó árak! Különösen kiemeljük Sora-Baja-Java kávékeverék különlegességünket, mely úgy kitűnő zamata, mint kiváló jó ize tekintetében felülmúlja a világ összes kávéit. Ugyanitt óriási raktár-készlet van állandóan a legkülönbözőbb fajú teakból. Kuba, Jamaica és valódi angol rumok. Rizs-, magyar- és francia csokoládé, cacao, liquor és cognacból. Rendkívül olcsó, eredeti fiumei árak.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, vasárnap december 18-án:

Miss Hobbs

Vigjáték 4 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, hétfőn december hó 19-én:

Mukányi.

Táviratok

Tiltakozó népgyűlés.

Szabadka, dec. 19.

Nagyarányu, lelkes és mindvégig méltóságteljes módon nyilatkozott meg Szabadka sz. kir. város közönsége a kormány ellen.

A népgyűlésen részt vett Apponyi Albert gróf, a kit nagy lelkesedéssel fogadták. Megérkezésekor kifogták kocsijából a lovakat. Hatalmas beszédében a jogfolytonosság megszakításával foglalkozott. Nem hiszi, hogy a király beleegyezzen.

Kijelenti, hogy Tisza ama felhívására, hogy a lex-Daniel érvénytelenségét ott is hangoztassuk, a hol nem védi az immunitás, megismétli az Isten szabad-ege alatt, hogy a törvénytelen uton hozott törvénynek nem veti alá magát, amekkor nem engedelmessékedünk.

Óriási lelkesedéssel fogadta el azután a határozati javaslatot, melyben a kormány eljárását elítélik.

A király nem informálódik.

Budapest, dec. 18.

A Budapesti Tudósító jelenti, hogy ő Felsége a politikai helyzetéről való tájékozódás céljából, a legközelebbi napokban más magyar államférfiut Tiszán kívül nem fogad.

Ugyisintén kohlománynak jelenti ki azt a híresztelést, mintha Tisza mielőtt Bécsbe utazott, Andrássy Gyula gróffal, vagy a disszidensekkel konferált volna.

A japán–orosz háború.

— Legújabb hírek. —

Budapest, dec. 18.

Tokioból jelentik: A Port-Artur alatt levő hadsereg hirei szerint a Szebasztopol baloldaltól nyolc golyó érte és baloldalra dőlve megfeklett.

Felolvasó szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R.

Gombos Ferencz

könyvnyomdájában és papirkereskedésében Kolozsvár, Deák Ferenc-ut. 12. sz.

Legutányosabb árban készítettnek.

Névjegyek	Levelepapírok és
Eljegyzési és	Borítékok cégnyomással
Menyegzői értesítők	Körlevelek
Meghívók	Arjegyzékek
Műsorok	Számlák
Táncrendek	Étlapok

Fairagaszk minden nagyságban.

Pénztári és üzleti könyvek raktára.

Karácsonyi és Újévi

üdvözlő kártyák és ajándék-tárgyak

Levelepapírok egyszerű

és díszes dobozokban.

Képes levelezőlapok nagy választékban.

Uj üzlet!

a tisztelt közönség b. figyelmébe ajánlja dusan felszerelt kalap és s pka raktárát!

Kolozsvárt, Matyas király-ter (Főter) 17. sz. alatt.

Uj üzlet!

Hirdetések

a legolcsóbb árban GOMBOS FERENCZ könyv-nyomdájában vétenek föl.

Páratlan a maga minőségében!

A világhírű erdélyi hegyaljai tisztán kezelt valódi és természetes **ÖTVÖS BOROK!**

ÖTVÖS DÁNIELNÉ bornagykereskedő pincéjéből
Kolozsvárt, Óvár, Bocskay-ut. 1.

Ajánlja különlegességeit: Leányka, Asszu édes, Asszu finom, Sauvignon, Samillon, Muskotály, Rizling, Som, Egri bikavér és Carbenet.

A Müncheni „Pshor“ és I. „Pilseni“ sörfőzdeknek erdélyrészi vezérképviselője.

A sörök október hó 10 én kerülnek forgalomba. 3541 26-100

Minden megbízást teljesít. — Nagyban eladásnál magas jutalék. — Üvegek kölcsön.

• Bizományi raktárak: •

Fuhrmann Károly fűszerkereskedő Wesselényi Miklós-utca 6. Telefon 429. — Adi László fűszerkereskedő Deák Ferenc-utca 17. Telefon 470. — Körösi Ákos fűszerkereskedő Tivoli és Deák Ferenc-utca sarok. Telefon 432. — Kövendi Károly Kossuth Lajos-utca. Haller-ház. — Veress László Monostori-ut. 35. Telefon 401. — Bühm Konrad Jókai-utca 11. szám. Telefon 305. — Irímás Tivadar Arany János-ter 2. — Nyisztor György Hunyadi-ter 6. — Balogh János Trefort-utca 20. — Bárdi Sándor Akácia-utca 8. — Nyikora Anna Rudolf-ut. 64. — Kondász Dániel Matyas király-ter 25.

Dr. BIRO-féle 3850 46-*

RHEUMA-SZESZ

Kipróbált szer mindennemű csúszos fájdalom ellen.

Kapható: a „Wolff“ gyógyszerárban, Kolozsvárt.

Dunai hal

minden nap friss állapotban

kapható: 3708 17-20

Széchenyi-ter 24. sz. alatt.

Czim-táblákat

üvegre, vászonra és pléhre

jutányos árakért készít:

Bellevary Mihály

czégfestő — Kolozsvárt,

Kossuth Lajos-utca 7-ik sz. alatt.

3590 18-*

Szolnok-Dobokamegyében

Magyar-Köblös határán

39 k. hold erdő fája

(bükk és egyéb tűzifák, a tölgyes kivételével) 3763 2-3

eladó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal:

Baró Petrichevich Horváth Kálmánnal

Felső-Zsuk, u. p. Apahida.

Maculatur

papír

egész ivben. csomagolásra igen alkalmas

kilonként 20 fillér, métermázsza vételnél

15 korona. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Nagy Karácsonyi Vásár!

Régeni György utódai Kerekas Testvérek

üveg- és porcellán kereskedésében

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 4. szám alatt.

1 gyönyörű kivitelű kávé servise	6 személyre 15 darab	7- kor.
1 „ „ teás	6 „ 15 „	8- „
1 „ „ asztali étkező készlet	26 „ 15- „	
6 pár kávé vagy teás csésze	2- , 2-20, 3- és 3-20 korona.	

Liqueur készletek 1-80 fillértől feljebb.

1 tál 6 tányérral, szép kivitelű majolika	— — — 2-80 korona
1 üveg fedeles kancsó 6 pohárral	— — — 2-50 „

Gyermekeknek karácsonyi ajándéku igen alkalmas

étkező, mosdó, kávé és teás

készletek 60 fillértől feljebb.

Asztali üveggészletek — összesen 34 darab — 7 korona.

Egyben batorkodunk igen tisztelt vevőink figyelmét felhívni

vasárnapi belső kirakatainkra

és tudomására hozni, hogy mindazon vevőink, kik nálunk ezen évben bármily csekély összegre is vásároltak, csekély 5 korona ráfizetéssel megkaphatják élet-nagyságu fényképeket, melylyek, mint

uj év ajándékai

kedveskedünk vevőinknek.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, vagyunk teljes tisztelettel:

3751 3-*

Régeni György utódai Kerekas Testvérek.